

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 19. travnja 2023.

Analiza presude

Jurišić protiv Hrvatske (br. 2)
zahtjev br. 8000/21

nema povrede čl. 8. Konvencije – pravo na poštovanje obiteljskog života

*Kontinuirano neizvršavanje sudske odluke
kojima su podnositelju zahtjeva dodijeljeni susreti i druženje sa sinom,
ne može se pripisati nedostatku revnosti nadležnih tijela
te nije dovelo do povrede prava na poštovanje obiteljskog života*

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud), zasjedajući u vijeću od 7 sudaca, 7. srpnja 2022., donio je presudu kojom je utvrdio da Republika Hrvatska podnositelju zahtjeva nije povrijedila pravo na poštovanje obiteljskog života zajamčeno člankom 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija).

Podnositelj je prigovarao da mu je onemogućeno ostvariti susrete i druženja sa svojim maloljetnim sinom I.R., iako je Europski sud već utvrdio povedu članka 8. Konvencije iz istog razloga.¹ Izvršenje predmetne presude Europskog suda bilo u tijeku pred Odborom ministra Vijeća Europe kada se podnositelj obratio Europskom судu s novim zahtjevom.

Točnije, on je prigovarao zbog obustave rješenja o susretima i druženjima od 14. svibnja 2010., te zbog donošenja novog rješenja o susretima i druženjima od 2. studenog 2020. smatrajući da te odluke predstavljaju novu povedu njegovog prava na poštovanje obiteljskog života. Naime, sukladno mišljenju svih vještaka koji su sudjelovali u predmetu pred nacionalnim tijelima, inzistiranje na prisilnom ostvarivanju prava na susrette i druženja podnositelja s njegovim sinom (svaki drugi vikend i dio školskih praznika kako je bilo utvrđeno zastarjelim rješenjem o ovrsi iz 2010.) bilo je kontraproduktivno i dodatno je traumatiziralo dijete. Slijedom navedenog, Općinski sud u Slavonskom Brodu je odlukom od 29. siječnja 2020. obustavio ovruh pravomoćne presude, da bi 2. studenog 2020., u novom postupku, donio rješenje o susretima i druženjima podnositelja sa sinom jednom tjedno na neutralnom mjestu uz prisutnost socijalnog radnika. Nakon uspostave povjerenja između oca i sina, kontakt bi se proširio. Svoju odluku Općinski sud u Slavonskom Brodu detaljno je obrazložio, ukazujući na narušen odnosa između roditelja čije je ponašanje u odnosu na dijete bilo isključivo usmjereno na ostvarivanje vlastitih interesa, ističući nespremnost majke na suradnju te nespremnost oca - podnositelja da prihvati stručnu pomoć i podršku u uspostavljanju odnosa sa sinom. Posljedično, oba roditelja su svojim postupanjem narušila prava i zdravlje djeteta. Ovu odluku

¹ [Jurišić protiv Hrvatske](#), br. zahtjeva 29419/17, 16. siječnja 2020.

Općinskog suda u Slavonskom Brodu potvrdio je Županijski sud u Zagrebu povodom žalbi obiju stranaka. Konačno, na temelju predmetne pravomoćne odluke podnositelj je u dva navrata pokušao posjetiti sina u pratinji djelatnika Centra za socijalnu skrb. Pri prvom posjetu nitko mu nije otvorio vrata, a pri drugom je sin odbio svaki kontakt s podnositeljem. Kada je u lipnju 2021. majka konačno dovela dijete na neutralno mjesto predviđeno za susret, došlo je do svađe između roditelja, nakon čega je dijete napustilo prostor. Susreti koji su uslijedili u srpnju i kolovozu imali su sličan ishod jer je dijete odbilo razgovarati s podnositeljem izjavivši da ne želi imati nikakav kontakt s njim. Dodatno, 23. rujna 2021. majka je osuđena na uvjetnu kaznu zatvora zbog sprječavanja kontakta sina s ocem - podnositeljem 2015. godine. U trenutku donošenja presude Europskog suda, u tijeku je bio novi kazneni postupak protiv majke zbog počinjenja istog kaznenog djela u daljnja tri razdoblja, od listopada 2018. do veljače 2021.

Europski sud je u ovom predmetu razmatrao razdoblje nakon donošenja svoje prve presude (16. siječnja 2020.), te analizirao odluke Općinskog suda u Slavonskom Brodu donesene nakon tog datuma. Ujedno, Europski sud je istaknuo da iako je nadzor izvršenja presude Europskog suda primarno u nadležnosti Odbora ministara, to ne sprječava Europski sud da ispita neki novi zahtjev koji se odnosi na mjere koje je tužena država poduzela tijekom izvršenja neke presude, ako taj zahtjev sadržava relevantne činjenice povezane s pitanjima o kojima nije odlučeno u prvotnoj presudi ([Verein gegen Tierfabriken Schweiz \(VgT\) protiv Švicarske \(br. 2.\)](#) [VV], stavci 61.-63.). Stoga u predmetima poput podnositeljevog, u kojem se prigovara zbog postojanja kontinuirane povrede prava na ostvarivanje susreta i druženja s djetetom, nije neobično da Europski sud ispita novi zahtjev koji se odnosi na povredu prava koje se štiti Konvencijom u naknadnom razdoblju ([Moreira Ferreira protiv Portugala \(br. 2\)](#) [VV], 47.-48.).

Sukladno utvrđenoj praksi Europskog suda ([Ribić protiv Hrvatske](#), stavci 88.-89. i [K.B. i drugi protiv Hrvatske](#), 143.-144.) u predmetima koji se odnose na provođenje ovrhe radi ostvarivanja prava na susrete i druženje između djeteta i roditelja s kojim dijete ne živi Europski sud je pozvan ispitati:

- Jesu li domaće vlasti poduzele sve potrebne mjere i u primjerenom roku, a koje se od njih mogu razumno tražiti u specifičnim okolnostima pojedinačnog predmeta, kako bi ovršile pravo roditelja na kontakt sa svojim djetetom?

Pritom, pravo roditelja na kontakt s djetetom treba razumjeti u širem smislu uzajamnog uživanja roditelja i djeteta u međusobnom društvu što predstavlja temeljni element „obiteljskog života“ u smislu članka 8. Konvencije ([Gluhaković protiv Hrvatske](#), stavak 54.) a što za državu stvara pozitivne obveze. No, predmetne pozitivne obveze ipak predstavljaju obveze sredstava, a ne rezultata. Stoga u situaciji u kojoj dijete pruža otpor kontaktu s roditeljem, skladno članku 8. Konvencije od nacionalnih vlasti se prvenstveno zahtijeva da nastoje utvrditi uzroke takvog otpora, a onda ih i riješiti na odgovarajući način, vodeći računa o najboljem interesu djeteta. Također, pozitivnu obvezu osiguranja mogućnosti djetetu da u upravnim i sudskim postupcima koji se odnose na dječju skrb izrazi svoje mišljenje ([M. i M. protiv Hrvatske](#), stavci 171. i 181.), ne treba tumačiti tako da se djetetu zapravo dodjeljuje bezuvjetno pravo veta te da se ne uzmu u obzir nikakvi drugi čimbenici.

Slijedom navedenog, a nastojeći utvrditi jesu li nacionalna tijela i sudovi proveli detaljno ispitivanje cijelokupne obiteljske situacije, zajedno s nizom čimbenika – osobito onih činjeničnih, emocionalnih, psiholoških, materijalnih i medicinskih – i jesu li proveli

uravnoteženu i razumno ocjenu obiteljske situacije, stalno vodeći računa o najboljem interesu djeteta, Europski sud je utvrdio da nije došlo do povrede članak 8. Konvencije jer se neizvršavanje rješenja o susretima i druženjima zapravo nije moglo pripisati propustu ili nedostatku revnosti nadležnih tijela (*Neulinger i Shuruk protiv Švicarske* [VV]² stavak 139.).

Naime, rješenje o susretima i druženjima od 14. svibnja 2010. prema kojem je podnositelj imao pravo na susrete i duženja samostalno i neometano svaki drugi vikend i dio školskih praznika nije bilo provedivo niti jednom vrstom ovrhe te je sukladno jednoglasnom mišljenju vještaka bilo protivno najboljem interesu djeteta. Novo rješenje Općinskog suda u Slavonskom Brodu stoga je bilo usmjereni ka postupnom obnavljanju odnosa i uspostavljanju kontakta između oca i sina. Obje odluke Općinskog suda u Slavonskom Brodu bile su detaljno obrazložene i donesene nakon analize obiteljske situacije u cjelini, čime je zadovoljen uvjet poštenosti postupka.

No, sva nastojanja nacionalnih vlasti da organiziraju susrete i druženja između podnositelja i djeteta, koja bi bila u skladu s utvrđenim najboljim interesom djeteta, bila su kontinuirano opstruirana ponašanjem oba roditelja koji su slijepo slijedili svoj osobni interes te činjenicom da je dijete odbijalo susrete s ocem. Čak ni proglašenje majke krivom za sprječavanje susreta i druženja podnositelja i sina u dvama postupcima te iniciranje tri daljnja kaznena postupka iz istih razloga nije pomaklo situaciju sa mrtve točke.

Slijedom svega navedenog, a imajući na umu da pozitivne obvezе u predmetima ove vrste predstavljaju obvezu sredstava, a ne rezultata, Europski sud je utvrdio da nije došlo do povrede članak 8. Konvencije.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2023. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

---

² Sažetak presude dostupan je i na [hrvatskom jeziku](#)